

PETROZSÉNY és VIDÉKE

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI és VEGYES TARTALMU HETILAP. — MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP REGGEL.

A lap előfizetési ára:

Egy negyedévre . . . 2 kor.
Fél évre . . . 4 .

Egészévre . . . 8 kor.
Egyes szám ára . . . 20 fil.

A lap szellemi részét illető közlemények a „Petrozsény és Vidéke” szerkesztőségéhez; az előfizetések pedig a kiadóhivatalhoz küldendők.

Hirdetések, valamint nyílttéri közlemények mérsékelt áron számíttatnak.

A közvágóhid.

Petrozsény községe már évekkel ezelőtt belátván a közvágóhidi intézmény üdvös voltát, a törvény követelményeinek teljesen megfelelő új közvágóhid létesítését nemcsak elhatározta, hanem az arra szükséges költségeket beszerezte; a tervek és költségvetés a vármegye által elfogadtatván annak felépítését Sternberg Bertalan vállalkozóra bízta, ki kötelezte magát, hogy f. év június hó folyamán azt a közhasználatnak át lehet adni s így a közönség annak áldásos előnyeiben már ez év második felében részesülni fog.

Azonban a jelenkor igényeihez mért közvágóhidnak elkerülhetetlen részét képezi a vágott hus mesterséges hűtésére szolgáló hűtő berendezés is. A vágott hus konzerválása hideg uton már nemcsak közegészségi, hanem közgazdasági szempontból is nagy fontossággal bír.

Tudvalévő dolog, hogy a frissen vágott hus a melegebb időszak és hőfok behatása alatt, gyorsan indul rothadásnak, és hogy éppen ezen körülmény képezi a mészárosipar legnagyobb bajai egyikének kuforrását, mert a melegebb időszak vagy arra kényszeríti őket, hogy az ingadozó fogyasztás nehezen meghatározható arányához képest hűtőeszközeiket redukálják — ez esetben pedig a fogyasztók kívánságát és igényeit kielégíteni nem képesek — vagy pedig annak a veszélynek teszik ki magukat, hogy hűtőeszközök egy része megmarad, és vagy elromlik, vagy a húst valódi bevásárlási értékén alul kény-

telenek áruba bocsájtani, a mi szintén csak veszteséggel jár. Mindkét esetben tehát kisebb vagy nagyobb kár éri őket, melynek manapság elejét lehet venni a mesterséges hűtő berendezés által, mert ennek segítségével a húst hetekig, sőt hónapokon át is frissen eltarthatjuk.

Hasonló károsodásoktól megmenti a mészárosokat egy hűtőtelep berendezése. Annak a lehetőség, hogy a hus az ilyen hűtő házakban — anélkül, hogy minőségéből a legcsekélyebbet is vesztené — heteken keresztül is eltartható, teljesen szabadkezet enged a mészárosoknak, és nem kell a bevásárlás és levágások alkalmával a fogyasztás mérvének bármilyen esetleges ingadozására tekintettel lenniük, bármilyen kedvező alkalmakkal és időben tetszés szerinti mennyiségű marhát vághatnak és a húst a bekövetkező eladási alkalomig ezen hűtőcsarnokban eltarthatják.

Eddig nálunk a mészárosok a természetes jég igénybe vételével konzerválták hűtőeszközeiket. Eltekintve attól, hogy ezen célra a jég használata kevésbé célszerű és alkalmazása körülményesebb sőt nehezebb is; a vágott husnak jégben való eltartása a hus minőségére igen hátrányos, és hosszabb időre terjedő konzerválásra teljesen alkalmatlan.

A tapasztalat bebizonyította, hogy a téli száraz, hideg levegőn a hus legtovább tartható el, a cél tehát az, hogy a hus eltartására szolgáló helyiségben, kamrákban illet előidézhesünk. A jég egyszerű alkalmazásával ezt elérnünk teljesen lehetetlen, már csak azért is, mert egy részt a jég csakhamar elolvad s minduntalan ennek potlászáról kell gondoskodni, de másrészt a jég a

hűtőkamra levegőjét átnedvesíti a szükséges szellőztetés pedig hiányzik.

Minthogy pedig a nedves levegő a husra határozottan káros, a hus is csakhamar elveszti üde friss színét, természetes ízét, külső felületén megnyálkásodik és romlásnak indul.

Igy tehát a természetes jég alkalmazása a hűtőeszköz tulajdonképeni céljának — a hus eltartásának — nagyon is tökéletlen módon felel meg. De ezen felül vannak a jégalkalmazásának más egyéb súlyos hátrányai is, melyek a mesterséges hűtők jelentőségét — főleg közegészségi szempontból kézzel foghatóan indokolják.

A természetes jég eredete a legtöbb esetben legalább is gyanús. Nagyon sokszor téglavető gödrök álló poshadt vize, elöntött rétek s más gyanús helyek vize képezik termőhelyeit. E vizekben lévő mindenféle piszok, szemét, erjedt állati és rothadó növényi részek, mikrobák és baktériumok a jéggel együtt a hűtőszekrényekbe kerülnek, melyek aztán a jég olvadásával felszabadulnak és vastag penészréteg alakjában lerakodva, kellemetlen rothadt szagot, bűzt terjesztenek, míg a jég közé fagyott — de ez által még el nem pusztult — élő baktériumok a hűtőszekrényben s az ott elhelyezett hus között káros tovafejlődésükhöz a legtermékenyebb talajra találhatnak.

Hogy a természetes jég használata mennyire veszélyes, azt legjobban beigazolták azon vizsgálatok eredményei a melyeket a kultur államok közegészségügyi hatóságai ebben az irányban megejtettek.

Dr. Bischoff C. ismert berlini törvényszéki

„Petrozsény és Videke” tárczája.

Pistuka és Lórika.

A Gergely sógor estélyt adott.

Hivatalosak voltak a közelebbi ösmérésök, a velők békességben élő atyafiak, meg a komák. Összevissza voltak vagy tizenhaton.

Az estélynek nem volt semmi czime, de mi, a kik közelebb állottunk a sógorhoz, igen jól tudtuk, hogy a sógorasszony igen szép ezüst saláta-tartót vásárolt a megtakarított konyha-pénzből s hogy az közszemlére lesz kiállítva, természetesen salátával, úgy, hogy az estélyt tulajdonképen saláta-estélynek lehetett volna elnevezni. Meglehetett volna pedig ezt cselekedni azon okból, mert mindenféle hűsételhez salátát adtak, mindig ugyan abban a saláta-tartóban, a mely valóban igen szép volt. A pörkölt csirke mellé is salátát táltak.

Hét arakor már ott voltunk valamennyien. Az asszonyok külön huzodtak és egymás ruháit csodálták, míg mi férfiak a sógor különféle, egytől-egyig otthon készült pálinkáit kóstoltattuk, ama czím alatt, hogy azoktól a vacsorához jobb étvágyat kapunk, noha én azt hiszem, hogy éppen megfordítva történt.

A Gergely sógor igen jókedveben volt és nagy hangon beszélt. Majdnem azt mondhatnám, hogy garázdálkodott. Szegény felesége alig tudott hová lenni, annyit kiabált reá. — Hogy henczeg vele, hogy ő az ur a háznál — róta meg Gergelyt, a fülembé sugva, az egyik unokaöccse a ki igen bátoriatlan legényke volt.

És volt benne valami, mert Gergely csakugyan különösen viselte magát.

Kifogásolta a terítéket, kicsinyelte a borospoharakat, lármázott, hogy miért nem fűtöttek, be jobban és fenyegetődzött, hogy így meg úgy, majd megmutatja ő, hogy máskor rendben lesz minden. Szegény felesége idegesen, meg-megrezzenve járt-kelt és azt sem tudta, hogy hol áll a feje.

Egyszer már nem tudtam megállani szó nélkül a dolgot és oldalba löktem Gergelyt:

— Ugyan na, hát nem röstelted magad annyi ember előtt. És oda intetem a menyecske felé, a ki éppen a borospoharakat cserélte ki.

— Mindennek megvan a maga oka — szolt a sógor és nyomban más hiányt fedeztet fel, a minék az okából azután még erősebben lármázott.

Ez a pörkölt egyáltalában nem volt valami kellemes reánk nézve s mindenféle módon elejét akartuk venni, de hát nem sikerült. Gergely sógor nem hagyta magát kiveretni a pozíciójából mindaddig, a míg a gyermekek be nem jöttek.

A sógoréknak két eleven, egészséges gyermekük volt. Az egyik a Pistuka, a ki úgy hat éves lehetett, a másik pedig a Lórika, a ki egy évvel volt fiatalabb. Megenni való buksi volt mind a kettő, rózsás arcuzal és nagy fekete szemekkel.

A mint a sógor észrevette a két besomfordált gyermeket, nyomban végeszakadt a lármázásának. A fiúnak meg a leánynak a dícséretibe kezdett bele, elmondván mind ama, általa igazán hitt, de minden más előtt ostobának feltűnő dolgokat, a mik az apák és az anyák kizárólagos privilegiumát képezik.

Mikor pedig mind ebből kifogyott, úgy cselekedett, mint valami komédiás, a ki a lovait, az ebeit, a ma-

lazait, vagy a libáit produkáltatja. A Pistuka, meg Lórika kunsztjait mutatta be.

— Mutasd meg Pista, hogy tudsz fűtyölni kaná-szosan.

A mire a Pistuka szájába tette a mutatóját és nagyujját és olyan rettenetesen fűtyölt, hogy mindannyian szívni kezdtük a fogainkat. Majd behozatta vele a trombitáját s a dobját a melyek segítségével a gyerek istenverte lármát csapott. A Lórika szavalt és énekelt, végül pedig tánczolt, halálra fáradva a saláta-estély tiszteletére.

— Ugyan hagyassa már abba velük-szólalt meg csöndes hangon az asszony.

A Gergő erre a kérés szóra még jobban megvadult s a szegény kis kunsztlerék már alig tudtak lélekzetet venni.

A fáradságos gyakorlatoknak a pörkölt csirke fel-találása vetett véget, a mikor is mindnyájan az asztalhoz ültünk. Hanem azért teljes megnyugvás még sem volt, mert a szerencsétlen sógor még a vacsora alatt is produkáltatta az áldozatokat.

— Mit eszel Pistuka? kérdezte a gyereket, felhasználásával az első szünetnek.

— Csirkét — hangzott a válasz.

— Nagyon jól van. Hanem most mond el, mit tudsz a csirkéről.

Pistuka a csirkéről nem tudott semmit és az ismételt kérdésre azzal felelt, hogy elkezdett sirni, bele menve a sívalkodásba, mert félt, hogy az apja mindjárt megrakja. Lórika természetesen nem hagyhatta a testvérkéjét és ő is nekifogott a pityergésnek, úgy, hogy az édes anyjuk alig tudta elcsitítani őket.

vegyész több különböző helyről vett természetes jégdarabok mikroszkopikus vizsgálata után egy köbméter elolvadt jégvizben, a legtisztább helyről vetben 150.000 sőt a rosszabb helyekről valóban 800.000 élni képes bakterium csirát talált. Az ilyen jég élelmi szerek konzerválására teljesen alkalmatlan.

Ha meggondoljuk, hogy mennyi húst eszünk meg az ugynevezett angolos mód szerint, vagy gyengén füstölt állapotban s hogy így az ártalmas és betegségeket okozó, fertőzést előidéző anyagokat ültetünk át szervezetünkbe, akkor némi fogalmat alkothatunk magunknak arról a mérhetetlen veszedelemről, melyet a természetes jég magában rejt s melynek alkalmazása egész szervezetünket fenyegeti.

Azért mintegy kötelessége volna a mészárosoknak és henteseknek az építendő közbudákkal kapcsolatosan egy mesterséges hűtőkamaráról gondoskodni. Rájuk nézve anyagi haszonnal járna, a közönségre nézve pedig nagy megnyugtatóssá szolgálna s mivel közegészségügyi szempontból annyira fontos, a község szívesen megengedné, hogy a közbudákhid területén kapcsolatban az új épülettel létesíttessék.

Csak nem kell késni a dologgal.

Bányászat.

A zsilvölgyi állami közszénbánya.

A zsilvölgyi közszénbánya a magyar állam 1902. évi zároszámadásában négy millió kétszázötvenkilencezer hétszáz kilencevenegy korona 17 fillér leltári értékkel szerepel. Mégpedig ebből 3.889.604 korona 13 fillér az ingatlanok értéke és 330.187 korona 14 fillér az ingóságoké. Az évi tényleges bevétel 211.957 korona 28 fillér, az évi tényleges kiadás 48.439 korona 2 fillér, szemben az előirányzott 200.000 korona bevétellel és 40.000 korona kiadással. Tehát kerek számban az évi tiszta jövedelem százszázhatvan ezer korona, azaz a leltári becsértéknek körülbelül négy százaléka. Ha a leltári érték azt az összeget mutatja, a mibe az államnak e bánya került, akkor annak jövedelmezőségével az állam meg lehet elégedve. A zsilvölgyi állami közszénbányának azonban ettől eltekintve és ezt jóval fölülmulva egészen más jelentősége van az erdőlyrészi

szénbánya üzem, az erdőlyrészi ipar és az államvasutak üzem szempontjából, ama különös körülmények folytán, a melyek e bánya jövedelmezőségével összefüggnek.

Ugyanis a zsilvölgyi állami közszénbánya jövedelme nem a benne rejlő közszén kiaknázására van alapítva. E bányát már huzamos idő óta a salgó-tarjáni közszénbánya részvénytársaság bírja a kincstártól haszonbérben. A haszonbérrel részvénytársaság nem vet szűlt e bánya üzemére; abból tán egyáltalán nem is termel, hanem a termelést saját tulajdon bányáiban folytatja. A Heller S. féle 1903 évi Compass adatai szerint a salgó-tarjáni közszénbánya részvénytársaság a Zsil völgyében első rangú üzemet folytat a brassói bányatársulattól megvásárolt petrozsényi bányákban, a farkasvölgyi bányában pedig 1900-tól kezdve a gyorsvonatok fűtésére alkalmas és a porosz szén kiszorítására hivatott különleges minőségű szenet termel. A zsilvölgyi állami közszénbánya a salgó-tarjáni közszénbánya részvénytársaság üzemében az által válik fontossá, hogy annak haszonbérlete egy versenyzőtársától való szabadulást jelent, továbbá a haszonbérrel vállalat használja, főképen a bányamunkások elhelyezésére, azt a számos épületet, a mely a kincstári bányához tartozik. A kincstárnak fizetendő haszonbér a kincstár érdekére nézve igen bölcseken úgy van megállapítva, hogy a haszonbérrel részvénytársaság, minden, akár a kincstár, akár saját bányáiból, a Zsilvölgyében a haszonbérrel által kitermelt szénnek tonnája után fizet hatvan fillért. Ha tehát az 1902. évi állami zároszámadásban kerek számban 212.000 korona haszonbér-jövedelem van feltüntetve, ez azt jelenti, hogy a részvénytársaság zsilvölgyi termelése 1902 évben körülbelül 360.000 tonna volt. Ez a termelés az újsághírek szerint 1903 évben még jelentékenyebben fokoztatott, tehát az állam haszonbér jövedelme is emelkedett. Mivel a termelésnek e fokozódása a salgó-tarjáni közszénbánya részvénytársaság anyagi gyarapodását is jelenti, ennek a jelenségnek a hazai közgazdaság minden igaz barátja kell, hogy örüljön: mert e szegény országnak oly igen óhajtott gyarapodása és vagyoni függetlensége csak a hazai vállalatok és egyes állampolgárok vagyonosodása által érhető el. Oktalan dolog tehát valamely vállalatra irigy szemmel nézni, a miért az virágzik és irigyelni a nyereséget, a míg az a megérdemelt munka és üzleti ügyesség legítim gyümölcse.

(Folyt. köv.)

Ipar.

Neszner Aladar iparostanonciskolai szakfelügyelő első látogatása Petrozsényben.

A kereskedelmi miniszter az iparosiskoláknak fejlesztése, szóval ideális színvonalra emelhetése érdeké-

ben újabb meg újabb messzemenő, de célravezető széleskörű intézkedéseket tett és tesz. Az utóbbi időben (az ipariskolák számára való tekintettel) az országot felosztotta 8 kerületre s kinevezett mindenik kerület élére azzal a szigorú megbízással egy-egy szakfelügyelőt, hogy évente valamennyi iparostanonciskolát minél többször meglátogassa, minden tudásukat latba vetve, irányítsak azokban a tanítás menetét úgy, hogy legyenek ezek az intézetek azok a nevelő helyek a honnan a jövő, művelt iparoszlály az általa eszményileg megtervezett valóságban kerüljön ki.

A kereskedelmi miniszternek szerencsés volt a választása akkor, midőn az aradi kerület felügyelőjévé, hová vármegyénk ipariskolái is tartoznak, Neszner Aladart az aradi állami fa- és fémipariskola igazgatóját nevezte ki. Egy embernek hosszú éveken át, megskatítás nélkül működő munkássága szükséges ahhoz, hogy az elméleti, mint a gyakorlati téren, hogy hasznosan tölthessen be egy ily fontos állást.

Mi, a kik végighalgtuk a szakfelügyelőnek vasárnapi nagyszabású beszédét, melyben majdnem két órán át a petrozsényi iparostanonciskola hat tanítói előtt kifejtette azt, hogy mily módon és mily tanítási rendszer mellett lehet feldolgozni a szervezeti szabályzatban makszimalis hatáiban bemutatott tananyagot, mi a munka emberei állítjuk jólesőleg, hogy a kereskedelmi miniszternek szerencsés volt a választása.

Rendevetve az iparostanonciskola összes tantárgyait; különösen rámutatva úgy az elméleti, mint a gyakorlati tantárgyak azon anyagára, melyekre az iparosnak az életben nélkülözhetlenül szüksége van s így multhatatlanul részletesen dolgozandók fel, de kiemelte aztán az inkább tudományos pályára készülőknek való anyagot is, mely részeken rövid ismertetés után a tanító minden lelkifurdalás nélkül átsurranhat, ismétlés nélkül továbbhaladhat, még akkor is ha az a szervezeti szabályzatban tárgyalásra elő is van írva; mert nem szabad szem elől tovesztetni, hogy a miniszter által kiadott szabályzatban előírt anyag egy maximális keretbe van felölvele s az önálló tanerővel rendelkező iparostanonciskolákban is csak telerőfeszítés mellett dolgozható fel. „Mindent az életnek”. S ezért szökött oly melegen a rajztanításról mely az iparosnál a legéletbevágóbb tantárgy s ha az — mondá — ezen iskolában céltudatosan kezelteik, s a drága idő nem a kinyalt rajzok előállítására, hanem a kézügyesség fejlesztésére fordítatik, akkor, csak akkor közelítik meg ezen iskolák valódi hivatásukat. Utmutatóul 20 drb. rajzot ajándékozott az iskolának.

A tanítók figyelmét felhívtá az iskolabájarás lelkiismeretes ellenőrzésére. Maga is tulnagásnak tartja a 40-től 200 koronáig terjedhető pénzbüntetést, mely az ismételt mulasztó tanonc mesterére a törvény értelmében kiróható. De ha a mester ismeri ezt a szigorú tanonczát még sem küldi pontosan iskolába, a következményeket köszönje önmagának. A májusi vizontlátásig a tantestülettel azzal vett bucsut, hogy az iparos iskolát érdeklő bármily ügyben örömmel áll rendelkezésére bárkinek is, ha hozzá akár szóban, akár levélben fordulnak, ha ez mindjárt a felsőbb hatóság kikerülésével is történik.

Erre Schreiner József felügyelőbizottsági elnök elismerő köszönetet mondott a szakfelügyelőnek azért a hosszú de tanulságos és érdekes előadásért, mely a tantestület minden tagjainak jövő munkájában kellemes utmutatóul fog szolgálni s megfogja ezt könnyníteni.

f.

KÜLÖNFÉLÉK.

— **Téglás Gabor**, cz. főigazgató s a dévai főreáliskola nyugalmazott igazgatója, február hó elsejével Budapestre teszi át lakását. Szíves ígérteit bíruj, hogy időnként fölkeresi lapunkat beeset közleményeivel, miuthogy vidékünk a távolból még inkább érdekli.

Pistuka (folyton dülöngve, dadolja): Nagy az én ru-zsám ereje . . .

Lórika (csipőjére teszi a kezét): Te lump, te gyalázatos, nem szégyelled magadat.

Pistuka (nyelvbiészakolva): Ne bánts, anyuk.

Lórika: Hat nem felsz, hogy agyon átlék? Hat nem megmondtam, hogyha még egyszer ilyen állapotban kerülisz haza, kilöklek az ajtón?

Pistuka: A komámval voltam, mondtam, hogy kíséren haza és bizonyítsa, hogy ott voltam.

Lórika: Aha! Ugy-e, hogy ne verhesselek meg, mert tudod, hogy másélt nem bántalak, nehogy ország-világ a szájára vegye, hogy milyen gyáva vagy.

Pistuka (dudol): Nagy az én ru . . . uzsám er . . .

Lórika (dühel): Még dülölni mersz? (Fölkap egy pálcát és ütni kezd.)

Pistuka: Jaj, ne bánts. (Bemászik az ágy alá.)

Lórika [fenyegetve]: Ki ne merj bujni, mert agyonütlek.

Pistuka (az ágy alatt hortyogni kezd.

(függöny legrövidül.)

A közönség csak később tudta meg, hogy a darabnak már vége van s így csak pár perc múlva kezdett tapsolni és kiáltani:

— Bravó!

— Nagyon jól van.

— Eljenek a művészek!

A zaj lecsillapulta s a csönd beálta után oda-szóltam Pistukához:

— Jól van, gyerek. Hanem most mond meg, hogy mit játszottatok?

A mire Pistuka azt válaszolta:

— A papát és a mamát.

. . . Gergely az estély további folyama alatt mély-ségesen hallgatott s igen rossz kedvű volt.

Benő Béli.

A vacsora végén a két gyermek elkezdte dörgölgetni a szemeit, a melyek mindegyre kisebbek lettek.

— Almosak már — intetem az anyjuk felé, a ki azután készüldött, hogy aludni vigye őket. Hanem hát ez nem ment valami könnyen, mert a Gergő nem engedett.

— Ohó! Nem oda Buda! Így nem lehet aludni menni.

— Ugyan az Istenért, mit akar még velük? kérdezte az asszony.

Gergő a két gyerekre nézett és parancsolólag szólt:

— Játsszatok el egy szindarabot. Azután majd elmehettek aludni.

Pistának is, meg Lórikának is fölillant a szeme, mert ez a csodálatos két kis teremtes igen szeretett szindarabot játszani. Ezt cselekedték egész napon át és nem volt eset, hogy belefáradniak volna.

Nem olyan szindarabot, a minőt az író urak írnak s a minőket színeszek és műkedvelők adnak elő, hanem olyat, a melyet a gyermekek szoktak megalkotni a saját kis fantáziájuk segítségével, látott és hallott dolgok alapján, olyan kis semmi szindarabot, a melynek sem csejé, se vége nincs s a mely csak az által bír némi érdekekkel, hogy rózsás arezu esőppések játszásk, a legtöbbszór selypítve, az ártatlanság bájjával.

A gyermekek örömmel húzódtak a szoba üres részébe és maguk között sugdostak, a minék az volt a vége, hogy Pistuka kiment, persze csak azért, hogy bejöhessen.

Es a közönség csekély érdeklődése mellett megkezdődött az előadás, a darab, a mit egy íróember úgy írni volna meg:

Lórika (a széken ül és izgatottan nézeget az ajtó felé.)

Pistuka (tántorogva, a fejét lelógatva bejép az ajtón; azután meg áll s hol jobbra, hol balra dülöng.)

Lórika (fölugrik s a kezét összecsapja): Szent Isten, ez az ember már megint részegen jön haza.

mindenki öt kicsitől a nagyig Petrozsényben — meghalt f. hó 19-én. Nekula Károlyt a Salgó Tarjáni bányatársulat a brassóiaktól örökölte. Évek óta szolgált itt is becsületesen.

— **Az új főispán.** Hunyadvármegye főispánjává, illetékes helyről, lapunk zártakor vett értesülésünk szerint Mara László alispánt nevezi ki Öfelsége. A hivatalos lap legközelebbi száma fogja közölni a megválasztott nagy megelégedést keltő kinevezést.

— **Felülfizetések.** A gör. kath. és gör. kel. egyházak javára f. hó 16-án rendezett táncmulatságon a következő felülfizetések történtek:

Buda Lajos, Rotter József 18—18 K., Vassi János, Janza Vazul 17—17 K., Papp Sándor 10 K., Dr. Csatt Aurél, Petru Clecan (Puj) és Radik István 7—7 kor., Moise Jonut 5 K., Peccol Antal, Pelger Mihály, Weisz Testvérek, Csucs Markucz, Kósa Mihály, Barcsai István, Bocsa Mihály, Schelling, Ridwal Joachim és Bereczk Ödön 3—3 korona, Jakob Peter, Joan Popoviciu, Atanasiu Demeter, Figuli Antal, Kohn Samu, Varadi Vilmos, Vank Nikodim, Piek Samu, Hejas József, Lukács Demeter, Weisz Ignác és Friedmann Bernát 2—2 korona, Muntyan Tivadar, Szilanka Abraham, Mannheim Farkas, Dombora Lajos, Opra János, Schulcz Adolf, Saturn Izidor, Petru Stefan Preda, Ruder Jenő, Hermann Adolf, Szokol Bazil, Bocza János, Rotter Antal és Varga Ignác 1—1 korona. — Összes bevétel volt: 298 korona, melyből levonva 133 kor. kiadás, marad a két egyháznak 165 korona.

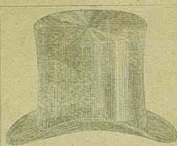
— **Jótekonycsélú színelőadást** rendez a petrozsényi iparos ifjuság a most alakulásban lévő önképzőkörük javára. Előadják január hó 30-án (szombaton) Nagy Ferenc rendezése mellett Lukács Sándor három felvonásos népszínművét „Kosza Jutka”-t. A próbáról ítélve az előadás igen jól fog sikerülni.

— **A lupényi önkéntes tűzoltó egyesület tisztikara** f. évi január hó 30-án tűzoltói felszerelések beszerzésére Krizkó Bohusné úrnő védnöksége alatt a Dima-féle vendéglő összes termeiben táncvizsgalmat rendez. A zenét Bonis aranyéremmel kitüntetett dávai első zenekara fogja szolgáltatni. Belépő-díj: családjegy 3 korona, személyjegy 2 korona. Ebből is az tűnik ki, hogy Lupény község intelligenciája melegen karolva fel az emberbaráti intézmények eme legkimagaslóbbját, a tűzoltói intézményt, minden alkalmat felhasznál arra, hogy az, a rohamosan fejlődő községgel párhuzamosan haladva, lépést tartson.

— **Járvány Aninoszán.** Mint értesültünk Aninoszán nagyon el van terjedve a kanyaró. Az iskolák zárva vannak s naponként visznek apró koporsókat a temetőbe. Urobbi időben a tifusz is fellepett járványszerűleg, de eddig még hála Isten — áldozata nincs.

— **A salgó-tarjáni kőszénbánya r.-t.** petritillai bányászközönsége által a rom. kath. templom részére beszerzendő lobogó javára 1904 január hó 17-én rendezett zártkörű bálon befolyt: belépő-díj 160 K. 60 f. Felülfizettek: Kerl Peter, Boldizsár M., Jerencz Károly, Kailing Károly, Kristály András, Hajdu Gergely, Székely György és Farkas Inezéné 1—1 K., Karda Dániel, Ems Jakab, Toth Ferenc és Rudolf bányagondnok Ur 2—2 K., Bodrog Sándor 120, Paki Ferenc 60 f., Sára István 50 filler. Összesen 18 K. 30 f. Összes bevétel 178 K. 90 f., költségek fedezésére fordított 49 K. 88 f. maradt 120 K. 02 filler. Társulatunk igazgatósága pedig kegyes volt a zene költséget fedezni, miért a rendezőség ez uton is hálás köszönetét fejezi ki. Gyűjtésünket pedig az összeg növekedése végett folytatjuk.

Felölös szerkesztő: Nagy Miklós.
Kiadótulajdonos: Figuli Antal.

FISCHEL VOGEL

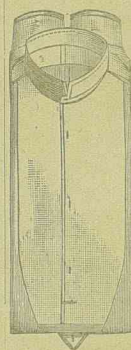
áruháza a „Zöld ház”-hoz Petrozsény.

Áruházomat tekintettel a nagy bizalomra, melylyel igen tisztelt vevőim megajándékozni kegyesek voltak, kibővítettem, megnagyobítottam, berendeztem a legjobb divatárakkal, mit megtéve, kérem a nagy közönség minél nagyobb mérvű b. pártfogását.

Ajánlom dusan felszerelt raktáromat minden nemű férfi és női confection, rövid- és szövöttárakban. Kalapok, cipők, ingek, gallérok, nyakkendők, nap- és esernyők, creton, volók, zephirek, oxfordok, chiffon, creas és fonálvasznakban.

Nagy választék menyasszonyi kelengyék, férfi és fiu öltönyökben, valamint minden e szakmába vágó cikkek a legolcsóbb árak mellett, a legjobb minőségben.

Temetkezési kelengyék.

Legjobb és legolcsóbb bevásárlási forrás.

Tisztelettel:
Fischel Vogel.

11—12

Minden vevő jogosítva van az árut (eredeti csomagolásban) az alant említett intézetben (Wien IX.) díjmentesen megvizsgáltatni.

Az első Triesti Cognac párlati intézet (Destillerie.) CAMIS és STOCK BARCOLÁBAN TRIEST MELLETT ajánlja belföldi

GYÓGY-COGNAC-ját

mely francia módszer szerint készült és az általános ausztriai gyógyszerész egyesület kísérleti állomása ellenőrzése alatt áll.

1/3 palack 5 korona 1/2 palack 2.60.

10 palack megrendelésénél 10% engedmény.

Petrozsényben kapható Klein Mór örökösei fűszerkereskedésében.

Minden vevő jogosítva van az árut (eredeti csomagolásban) az alant említett intézetben (Wien IX.) díjmentesen megvizsgáltatni. 52—52

Vegy ellenőrzés a cs. és kir. belügyi minisztérium által jóváhagyott kísérleti állomás és elemizerek vizsgálata által Bécs IX. Spitalgasse 31.

Vegy ellenőrzés a cs. és kir. belügyi minisztérium által jóváhagyott kísérleti állomás és elemizerek vizsgálata által Bécs IX. Spitalgasse 31.

Eladás
súly szerint
különként
K 1.50
és
K 1.90

FŐRAKTÁR:

Weisz Testvérek

Petrozsény.

Minden valóban praktikus
háziasszony

a ki a zománcz-edény minőségét nemcsak a szín tetszete sége után itéli meg, hanem a használatban való tartóságra és olesóságra súlyt fektet, most csakis a szürkére zománczozott

Secessio-edényt vesz.

Westen P. betéti társaság, Pozsony-Ligetfalu.

FŐRAKTÁR:

Weisz Testvérek

Petrozsény.

Eladás
darab szerint
eredeti gyári
árakban
fennfekvő
gyári árlap
után.

MEGHIVÓ.

A „petrozsényi takarékpénztár részvénytársaság“
1904. január hó 27-én d. u. 5 órakor saját helyiségében

II-ik RENDES KÖZGYÜLÉSÉZ

tartja, melyre a t. részvényeseket azon figyelmeztetéssel hívja meg, hogy az alapszabály 48 §-a értelmében a közgyűlésen csak azon részvényes gyakorolhatja jogait, ki részvényeit a le nem járt szelvényekkel együtt a közgyűlést megelőzőleg 3 nappal a társulat pénztáránál letéteményezi.

Tárgysorozat:

1. Az igazgatóság és felügyelőbizottság jelentése, az évi zárszámadás előterjesztése, a mérleg jóváhagyása, az 1903 évre mutató tiszta nyereség hováfordítása feletti határozathozatal és a felmentvény megadása az igazgatóság és felügyelőbizottság részére.

2. Esetleges indítványok.

Petrozsény, 1904. január hó 2-ikán.

Andreics János,

kir. bányatanácsos, bányaiigazgató
elnök.

48. §. A közgyűlésen 1 drb. részvény után egy szavazattal bír minden részvényes, a ki részvényét a még le nem járt szelvényekkel együtt a közgyűlésre kitűzött határidő előtt 3 nappal a társulat pénztáránál Petrozsényben, vagy a hirdetményben e célra kijelölt más helyeken letette. Minden további részvény ugyanezen feltételek mellett szintén egy egy szavazatra jogosít. A részvényes jogát személyesen vagy meghatalmazott útján gyakorolhatja.

Kiskorúak vagy gondnokság alatt állók csak törvényes gyámjuk vagy gondnokjuk, nők, férfi meghatalmazott útján gyakorolhatják jogukat.

A részvényes szavazati jogát a közgyűlésen csak akkor gyakorolhatja, ha mint részvénytulajdonos a részvénykönyvbe a közgyűlést megelőző leg legalább 3 hó óta be van vezetve.

Mérleg-számla

TARTOZIK				KÖVETEL			
Vagyon				Teher			
16	Pénztár számla	28853 24		1	Részvénytőke számla	100000 —	
4	Váltó	659742 30		15	Tartalékalap	6002 —	
29	Folyó szám. pénzintézeteknél	27598 49		3	Betét	458678 55	
18	Felszerelések számla	4471 21		27	Vizszeszámítás	129785 —	
26	Előleg	240 —	720905 24	21	Átmeneti kamat	2408 99	696874 54
				23	Nyereség áthozat 1902 évről	221 01	
					Nyereség 1903	23809 69	24030 70
			720905 24				720905 24

Nyereség- és veszteségszámla

TARTOZIK				KÖVETEL			
Költség				Jövedelem			
1	Betétkamat számla	16922 84		23	Nyereség áthozat 1902 évről	221 01	
12	Betétkamatadó	1692 28		6	Váltó kamat számla	46559 73	
10	Költség	4813 82		7	Kezelésidő	10151 43	
11	Tisztifizetések	2920 —		17	Jutalék	247 —	
13	Házbér	800 —		20	Késedelmi kamat	247 40	57426 57
14	Adó	1447 84					
28	Vizszeszámítás kamat	4563 76					
30	Leirási	235 33	33395 87				
23	Nyereség áthozat 1902 évről	221 01					
	Nyereség 1903	23809 69	24030 70				
			57426 57				57426 57

Petrozsény, 1903. évi december hó 31-én.

A könyvelést:
Erdélyi Mihály,
főkönyvelő.

Grausam Károly, Henrich Viktor, Herz Arnold, Klein Henrich, Marek Mór, Pick Samu, Dr. Rosenberg Ignác, Dr. Schulek Jenő, Ullmann Lipót,
igazgató, igazgató, igazgató, igazgató, igazgató, igazgató, igazgató, igazgató, igazgató.

Ezen mérleget, nyereség- és veszteségszámlát mai napon az intézet könyveivel összehasonlítottuk, s mindenben megegyezőnek és rendben találtuk.

Petrozsény, 1904. évi január hó 8-án.

Gross Hermann, Weisz Samu, Fürber Ferencz, Rozsna János, Váradi Vilmos, Dr. Weisz József, Papp Sándor,
f. b. t. f. b. t. f. b. t. f. b. elnök. f. b. jegyző. f. b. t. f. b. t.

Forgalmi kimutatás.

Betétek:				Váltók:			
Álladék 1903. január hó 1-én	— — — —	228.400	kor. 27 fillér.	Álladék 1903. január hó 1-én	— — — —	331.063	kor. 56 fillér.
Betétek 1903. évben	— — — —	499.686	„ 76 „	Leszámtoltatott 1903. évben	— — — —	1890.198	„ 78 „
		728.087	„ 03 „			2221.262	„ 34 „
Vissza fizetések 1903. évben	— — — —	269.408	„ 48 „	Vissza fizetett 1903. évben	— — — —	1561.520	„ 04 „
Álladék 1903. december 31-én	— — — —	458.678	„ 55 „	Váltótárcza álladék 1903. december 31-én	— — — —	659.742	„ 30 „
Pénztár-forgalom:							
Álladék 1903. január hó 1-én	— — — —	10.036	kor. 94 fillér.	Kiadások 1903. évben	— — — —	2333.913	kor. 67 fillér.
Bevételek 1903. évben	— — — —	2352.729	„ 97 „	Álladék 1903. december 31-én	— — — —	28.853	„ 24 „
		2362.766	„ 91 „				

Összes forgalom 1903. évben 11.639.614 kor. 96 fillér.

Ny. Figuli Antal gyorsajtóján Petrozsény.